EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2015.12.17.
COM(2015) 665 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

A 2014. ÉVRE VONATKOZÓAN AZ IONIZÁLÓ SUGÁRZÁSSAL KEZELT ÉLELMISZEREKRŐL ÉS ÉLELMISZER-ÖSSZETEVŐKRŐL

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

A 2014. ÉVRE VONATKOZÓAN AZ IONIZÁLÓ SUGÁRZÁSSAL KEZELT ÉLELMISZEREKRŐL ÉS ÉLELMISZER-ÖSSZETEVŐKRŐL

1. BEVEZETÉS

Az ionizáló sugárzással kezelt élelmiszerekre és élelmiszer-összetevőkre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 1999/2/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv[1] 7. cikkének (4) bekezdésében előírtak szerinti jelentés a 2014. január 1. és 2014. december 31. közötti időszakra terjed ki. Azon információk alapján állították össze, amelyeket 27 tagállam és egy EFTA-ország küldött meg az Európai Bizottságnak. Horvátország nem nyújtott be adatokat a 2014. évre vonatkozóan.

2. JOGALAP ÉS HÁTTÉR

Az 1999/2/EK irányelv 7. cikkének (3) bekezdése értelmében a tagállamok minden évben kötelesek eljuttatni a Bizottsághoz:

– az ionizáló sugárzást végző létesítményekben elvégzett vizsgálatok eredményeit, különösen a kezelt élelmiszerek és élelmiszer-összetevők kategóriái és mennyiségei, valamint az alkalmazott dózisok tekintetében;

valamint

– a termékek értékesítési fázisában elvégzett vizsgálatok eredményeit és az ionizáló sugárzással történő kezelés kimutatására használt módszereket.

Az irányelv 7. cikkének (4) bekezdése előírja, hogy a Bizottságnak közzé kell tennie az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*:

– az engedélyezett tagállami létesítményekre vonatkozó részletes tájékoztatást, illetve az azok helyzetében bekövetkezett valamennyi változást; továbbá

– a nemzeti ellenőrző hatóságok által évente adott tájékoztatás alapján készült jelentést.

Az élelmiszer-besugárzás általános szempontjairól a Bizottság Egészség- és Fogyasztóügyi Főigazgatóságának honlapján[2] áll rendelkezésre további információ.

2.1. Besugárzást végző létesítmények

Csak olyan létesítményekben kezelhetők élelmiszerek és élelmiszer-összetevők besugárzással, amelyek erre engedélyt kaptak. Az Európai Unióban található létesítményeknek a tagállamok illetékes hatóságai adják meg az engedélyt. Az 1999/2/EK irányelv 7. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy a tagállamoknak meg kell küldeniük a Bizottságnak a besugárzást végző engedélyezett létesítményeik jegyzékét.

Az élelmiszerek és élelmiszer-összetevők besugárzása csak a következő, az irányelv II. mellékletében felsorolt források segítségével történhet:

– radioaktív izotópokból származó ^{60}Co vagy ^{137}Cs gamma-sugarak,

– olyan gépi forrásból gerjesztett röntgensugarak, amelyek 5 MeV-nál nem nagyobb névleges energiaszinten (maximális kvantumenergia) működnek,

– olyan gépi forrásból gerjesztett elektronok, amelyek 10 MeV-nál nem nagyobb névleges energiaszinten (maximális kvantumenergia) működnek.

[1] Az Európai Parlament és a Tanács 1999. február 22-i 1999/2/EK irányelve az ionizáló sugárzással kezelt élelmiszerekre és élelmiszer-összetevőkre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről (HL L 66., 1999.3.13., 16. o.).

[2] http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/irradiation/index_en.htm

A tagállamokban engedélyezett, besugárzást végző létesítmények jegyzéke nyilvánosan hozzáférhető, mivel azt a Bizottság közzétette[3].

2.2. Besugárzott élelmiszerek és élelmiszer-összetevők

Az ionizáló sugárzással kezelt élelmiszerek és élelmiszer-összetevők közösségi listájának megállapításáról szóló 1999/3/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv[4] uniós szinten engedélyezi a szárított aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők besugárzását. Emellett hét tagállam bejelentette a Bizottságnak, hogy az 1999/2/EK irányelv 4. cikke (4) bekezdésének megfelelően fenntartja nemzeti engedélyeit egyes élelmiszerekre és élelmiszer-összetevőkre vonatkozóan. A nemzeti engedélyek listáját a Bizottság közzétette[5].

Az egy vagy több besugárzott élelmiszer-összetevőt tartalmazó besugárzott élelmiszereken fel kell tüntetni a „besugárzott” vagy az „ionizáló sugárzással kezelt” megjelölést. Amennyiben a besugárzott terméket egy összetett élelmiszerben összetevőként alkalmazzák, a megnevezést ugyanennek a megjelölésnek kell kísérnie az összetevők listáján. Az ömlesztve eladott termékek esetén a megjelölés a termék nevével együtt jelenik meg a tájékoztatón vagy feliraton, az árut tartalmazó tartályon vagy tartály mellett.

A megfelelő jelölés biztosítására, illetve a nem engedélyezett termékek kimutatására az Európai Szabványügyi Bizottság (CEN) a Bizottság megbízásából számos analitikai módszert szabványosított.

3. A BESUGÁRZÁST VÉGZŐ LÉTESÍTMÉNYEKBEN ELVÉGZETT VIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI ÉS AZ ALKALMAZOTT DÓZISOK

A jelentés e fejezete a besugárzást végző létesítményekben elvégzett vizsgálatok eredményeit mutatja be, különös tekintettel a kezelt termékek kategóriájára és mennyiségére, valamint az alkalmazott dózisokra. A tagállamok által közölt információk szerint az illetékes hatóságok által végzett ellenőrzések megerősítették, hogy a besugárzást végző engedélyezett létesítmények megfelelnek az 1999/2/EK irányelv követelményeinek.

Az alábbi táblázatok és ábrák az Európában besugárzást végző engedélyezett létesítményekben 2014-ben elvégzett vizsgálatok eredményeit mutatják, különösen a kezelt élelmiszerek és élelmiszer-összetevők kategóriái és mennyiségei, valamint az alkalmazott dózisok tekintetében.

---

[3] HL C 265., 2012.9.1., 3. o.

[4] Az Európai Parlament és a Tanács 1999. február 22-i 1999/3/EK irányelve az ionizáló sugárzással kezelt élelmiszerek és élelmiszer-összetevők közösségi listájának megállapításáról. (HL L 66., 1999.3.13.., 24. o.).

[5] HL C 283., 2009.11.24., 5. o.

3.1. Az EU-ra vonatkozó összefoglaló

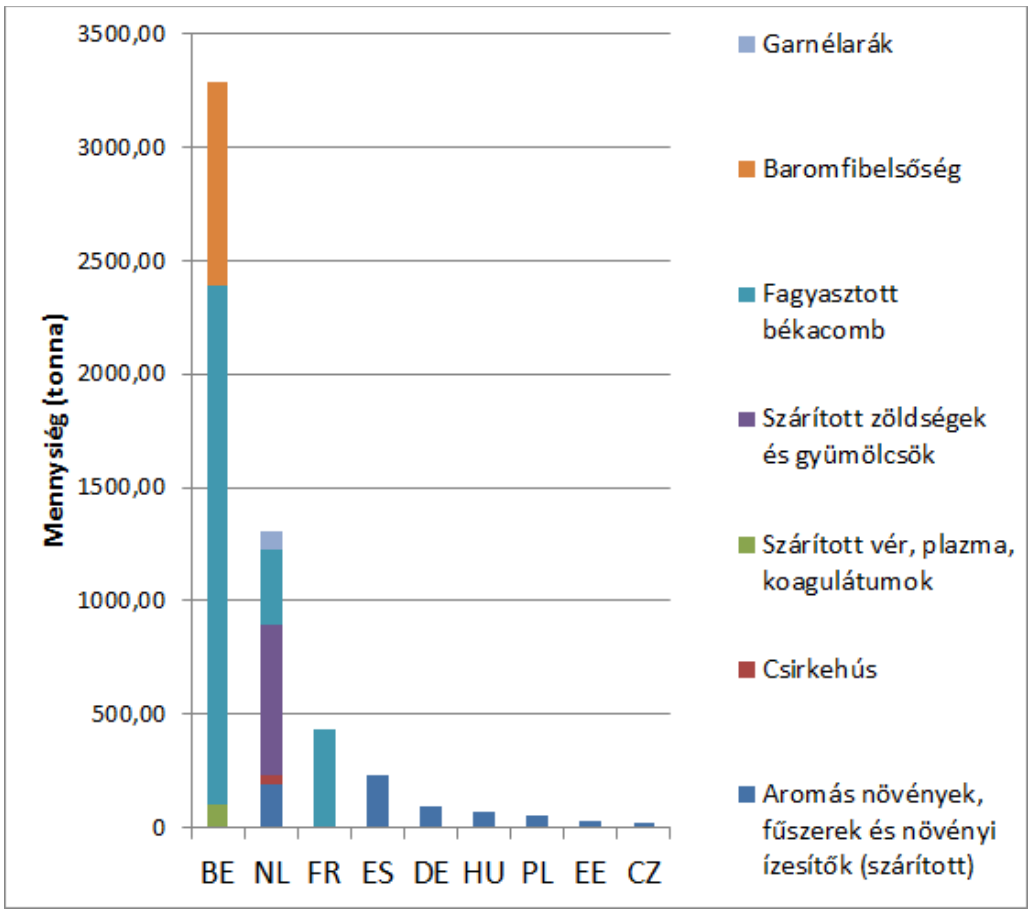
Az alábbi táblázat összefoglalót ad az Európai Unió 13 tagállamában található, besugárzás végzésére engedélyezett létesítményekben ionizáló sugárzással kezelt élelmiszerek (tonnában kifejezett) mennyiségéről:

Tagállam	**Engedélyezett létesítmények száma**	**Kezelt mennyiség (tonna)**
Belgium	1	3289,6
Bulgária	2	Nem került sor élelmiszer besugárzására
Cseh Köztársaság	1	20,1
Németország	4	97,3
Észtország	1	33,7
Spanyolország	3*	233,1
Franciaország	5	463,3
Olaszország	1	Nem került sor élelmiszer besugárzására
Magyarország	1	70,0
Hollandia	2	1308,2
Lengyelország	2*	55,0
Románia	1	Nem került sor élelmiszer besugárzására
Egyesült Királyság	1	Nem került sor élelmiszer besugárzására
Az **uniós tagállamok** összesen:	**25**	**5543,3**
Norvégia	1	7,6
Összesen:**:**	**26**	**5550,9**

* Az élelmiszert csak egy engedélyezett létesítményben kezelték ionizáló sugárzással.

Az Európai Unióban 25 engedélyezett létesítmény van, amelyek 13 tagállamban találhatók. 2014-ben a 13 tagállam közül csak 8-ban kezeltek élelmiszereket ionizáló sugárzással.

Az alábbi hisztogram összefoglalót ad az Európai Unióban a besugárzás végzésére engedélyezett létesítményekben 2014-ben ionizáló sugárzással kezelt élelmiszerek (tonnában kifejezett) mennyiségéről és a termékek kategóriáiról.

A következő tagállamokban nincs engedélyezett létesítmény: Dánia, Írország, Görögország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Ausztria, Szlovénia, Szlovákia, Finnország, Svédország és Portugália. Horvátországot és Máltát illetően jelenleg nem áll rendelkezésre ezirányú információ.

Az alábbi táblázatok az érintett tagállamokban kezelt termékek kategóriáit és az alkalmazott dózisokat tüntetik fel.

3.2. Belgium

Élelmiszerek	**Elnyelt dózis (kGy)**
Szárított vér, plazma, koagulátumok	4,9 - 6,4
Fagyasztott békacomb	3,9 - 4,8
Baromfibelsőség	3,5 - 4,8

3.3. Cseh Köztársaság

Élelmiszerek	Elnyelt dózis (kGy)
Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	4,04 - 9,95

3.4. Németország

Élelmiszerek	Elnyelt dózis (kGy)
Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	10

3.5. Észtország

Élelmiszerek	Elnyelt dózis (kGy)
Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	10

3.6. Spanyolország

Élelmiszerek	Elnyelt dózis (kGy)
Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	8,98 - 10

3.7. Franciaország

Élelmiszerek	Elnyelt dózis (kGy)
Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	5-10
Fagyasztott békacomb	1-10

3.8. Magyarország

Élelmiszerek	Elnyelt dózis (kGy)
Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	2 - 8

3.9. Hollandia

Élelmiszerek	Elnyelt dózis (kGy)
Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	4-8
Csirkehús	5
Szárított zöldségek és gyümölcsök	2-8
Fagyasztott békacomb	4
Garnélarák	3

3.10. Lengyelország

Élelmiszerek	Elnyelt dózis (kGy)
Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	5 - 10

3.11. Norvégia

Élelmiszerek	Elnyelt dózis (kGy)
Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	10

4. A TERMÉKÉRTÉKESÍTÉSI FÁZISBAN VÉGZETT ELLENŐRZÉSEK EREDMÉNYEI, VALAMINT A BESUGÁRZOTT ÉLELMISZEREK KIMUTATÁSÁRA HASZNÁLT MÓDSZEREK

Az alábbi táblázatok a termékek értékesítési fázisában Európában elvégzett vizsgálatok eredményeit és az ionizáló sugárzással történő kezelés kimutatására használt módszereket mutatják.

4.1. Az EU-ra vonatkozó összefoglaló

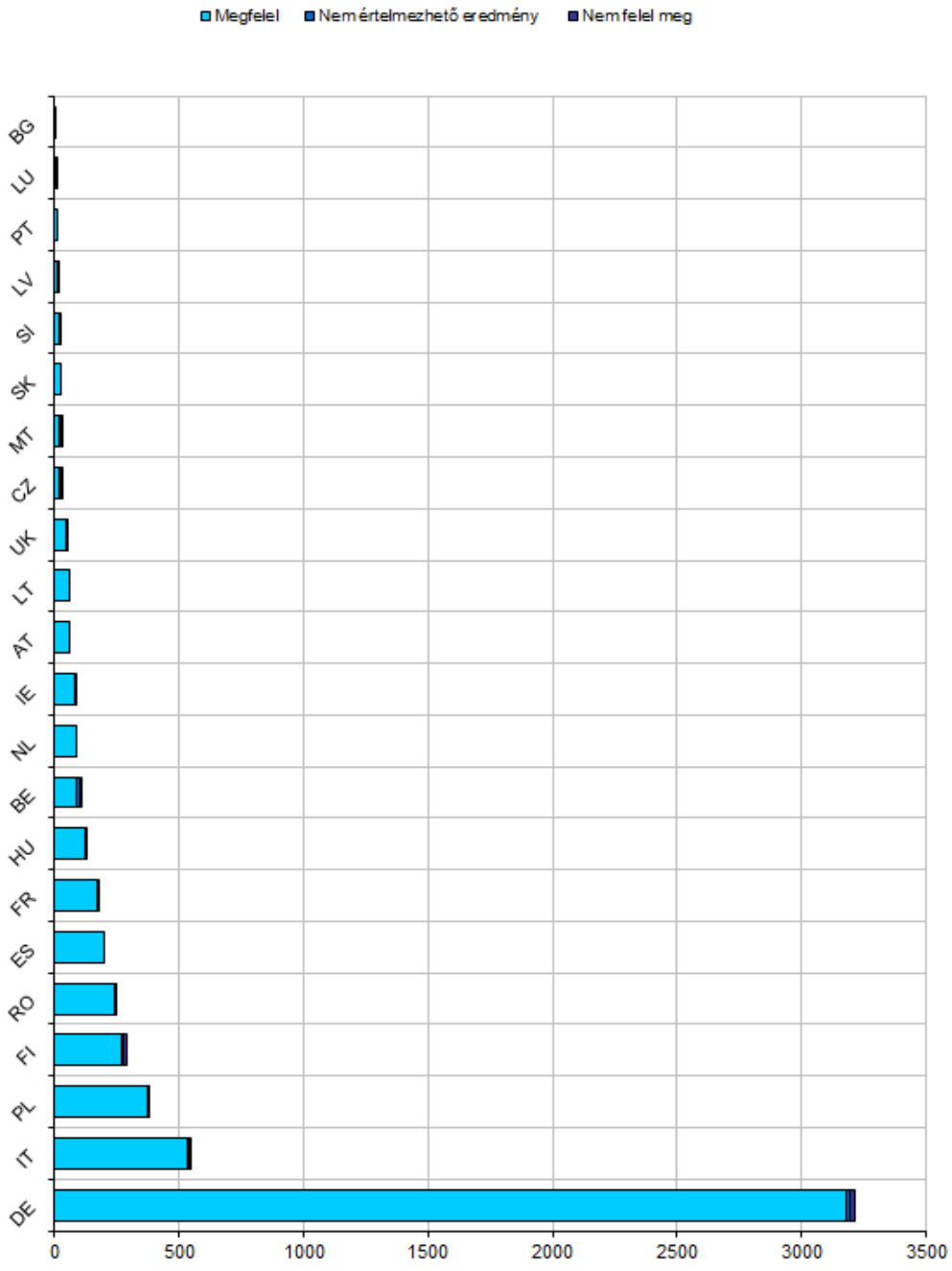
Az alábbi táblázat a vizsgált minták számát és az eredményeket foglalja össze az Európai Unióra vonatkozóan:

Tagállam	Megfelel	Nem értelmezhető eredmény	Nem felel meg	Minták összesen	Az összes uniós minta %-ában kifejezve
BE	92	15	2	109	1,9 %
BG	4	0	0	4	0,1 %
CZ	20	5	5	30	0,5 %
DK	NVV	NVV	NVV	NVV	NVV
DE	3179	13	22	3214	55,6 %
EE	NVV	NVV	NVV	NVV	NVV
IE	80	0	1	81	1,4 %
EL	NVV	NVV	NVV	NVV	NVV
ES	204	0	0	204	3,5 %
FR	174	0	4	178	3,1 %
HR	NA	NA	NA	NA	0 %
IT	533	10	9	552	9,6 %
CY	NVV	NVV	NVV	NVV	NVV
LV	12	0	2	14	0,2 %
LT	59	0	0	59	1,0 %
LU	8	0	2	11	0,2 %
HU	125	0	3	128	2,2 %
MT	22	4	4	30	0,5 %
NL	88	0	0	88	1,5 %
AT	64	0	0	64	1,1 %
PL	372	2	3	377	6,5 %
PT	11	0	0	11	0,2 %
RO	240	1	2	243	4,2 %
SI	17	2	0	19	0,3 %
SK	24	0	0	24	0,4 %
FI	273	6	10	289	5,0 %

SE	NVV	NVV	NVV	NVV	NVV
UK	45	1	4	50	0,9 %
EU összesen	**5646**	**59**	**73**	**5779**	**100 %**
	97,7 %	**1,0 %**	**1,3 %**	**100,0 %**	

NA: nincs rendelkezésre álló adat; NVV: nem végeztek vizsgálatot

Az alábbi hisztogram a vizsgált mintákat és az eredményeket foglalja össze uniós tagállamonként:

4.2. Belgium Minták száma: 109

		Minták száma: 109			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcsök és az ezekből készült termékek	Gyümölcs (szárított)	5	0	0	EN 1788
	Gombák vagy gombából készült termékek (szárított)	3	0	0	EN 1788
	Zöldségek és zöldségtermékek (szárított)	3	1	0	EN 1788
Halak, rákok, kagylók és a belőlük készült termékek	Rákok, kagylók, kékkagylók és egyéb vízi állatok (beleértve a belőlük készült termékeket)	26	2	0	EN 1788
Fűszernövények és fűszerek	Fűszernövények és fűszerek (fagyasztva)	14	6	0	EN 1788
	Tea	21	0	0	EN 1788
Hús és húskészítmények	Békacomb	11	2	0	EN 1788
Egyéb	Étrend-kiegészítők	9	4	2*	EN 1788
Összesen:		**92**	**15**	**2**	
A vizsgált minták összesen (%):		**84,4 %**	**13,8 %**	**1,8 %**	

* a besugárzás nem megengedett

4.3. Bulgária. Minták száma: 4

		Minták száma: 4			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	2	0	0	EN 13751
	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	1	0	0	EN 1788 EN 13751
	Tea	1	0	0	EN 1788 EN 13751
Összesen:		**4**	**0**	**0**	
A vizsgált minták összesen (%):		**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.4. Cseh Köztársaság. Minták száma: 30

		Minták száma: 30			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcsök és az ezekből készült termékek	Gombák vagy gombából készült termékek (szárított)	2	0	0	EN 1788
	Zöldségek és zöldségtermékek (szárított)	3	1	0	EN 1788
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	4	0	0	EN 1788
	Gyógyteák / Forrázatok	2	0	0	EN 1788
Egyéb	Étrend-kiegészítők	5	1	2*	EN 1788
	Leves	4	3	3**	EN 1788
Összesen:		**20**	**5**	**5**	
A vizsgált minták összesen (%):		**66,7 %**	**16,7 %**	**16,7 %**	

* Mindkét mintáról megállapították, hogy besugárzott. A besugárzott termékek nem voltak felcímkézve. Egy esetben a besugárzott élelmiszereket kísérő vagy azokra vonatkozó dokumentumokon a kezelés jelzését nem tüntették fel, ezért nem lehetett megállapítani, hogy a termék besugárzását uniós engedéllyel rendelkező létesítményben végezték-e. A második esetben a besugárzást olyan létesítményben végezték, amely nem rendelkezett uniós engedéllyel.

** A mintákról megállapították, hogy besugárzottak. A besugárzott termékek nem voltak felcímkézve. A besugárzott élelmiszereket kísérő vagy azokra vonatkozó dokumentumokon a kezelés jelzését nem tüntették fel, ezért nem lehetett megállapítani, hogy a termék besugárzását uniós engedéllyel rendelkező létesítményben végezték-e.

4.5. Dánia

2014-ben nem végeztek ellenőrzést a termékértékesítési fázisban.

4.6. Németország. Minták száma: 3214

		Minták száma: 3214			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcsök és az ezekből készült termékek	Gabonatermékek	19	0	0	EN 1788; EN 1787
	Gyümölcs (szárított)	98	0	0	EN 13708; EN 1788; EN 1787; EN 13751
	Gyümölcs (friss)	59	0	0	EN 1788; EN 1787; EN 13751
	Gomba (friss)	1	0	0	EN 1788; EN 1787; EN 13751

	Gombák vagy gombából készült termékek (szárított)	155	0	0	EN 1788; EN 1785; EN 1787; EN 13751
	Burgonya	7	0	0	EN 1788
	Hüvelyesek	187	0	0	EN 1788; EN 1787; EN 13751
	Zöldségek és zöldségtermékek (szárított)	42	0	0	EN 1788; EN 1787; EN 13751
	Zöldségek (friss)	28	0	0	EN 1787; EN 13751
Halak, rákok, kagylók és a belőlük készült termékek	Rákok, kagylók, kékkagylók és egyéb vízi állatok (beleértve a belőlük készült termékeket)	197	0	1*	EN 1786; EN 1788; EN 1787; EN 13751
	Halak és halból készült termékek	43	0	4*	EN 1786; EN 1788
	Halak és tengeri eredetű élelmiszerek (szárított)	16	0	0	EN 1786; EN 1788
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	1228	3	2**	EN 1788; EN 1785; EN 1787; EN 13751
	Egyéb (ételízesítők)	229	2	1**	EN 1788; EN 1785; EN 1787; EN 13751
	Tea	182	0	0	EN 1788; EN 1785; EN 1787; EN 13751
Hús és húskészítmények	Hús (kivéve a baromfi- és a vadhúst)	9	0	0	EN 1786
	Hús (különböző szárnyasok, kenguru, nyúl)	119	0	0	EN 1784; EN 1786
	Húsipari termékek (kivéve a kolbászt)	40	0	0	EN 1784; EN 1786
	Egyéb	13	0	0	EN 1784; EN 1788; EN 1787; EN 13751
	Kolbászáru	19	0	0	EN 1784; EN 1786
Tej és tejtermékek	Vaj (fűszervaj)	3	0	0	EN 13751
	Sajt (fűszereket/fűszernövényeket tartalmazó)	48	0	0	EN 1788; EN 1787
	Sajt (fűszernövények és fűszerek nélkül)	27	0	0	EN 1784

	Tej és tejtermékek	15	0	2*	EN 1787
Egyéb	Étrend-kiegészítők	139	2	7*	EN 1786; EN 13751
	Készételek	31	0	2*	EN 1786; EN 1788; EN 13751
	Egyéb	21	0	0	EN 1784; EN 1788; EN 1787; EN 13751
	Levesek és mártások (szárított)	204	6	3*	EN 1788; EN 13751
Összesen:		**3179**	**13**	**22**	
A vizsgált minták összesen (%):		**98,9 %**	**0,4 %**	**0,7 %**	

* a besugárzás nem megengedett
** helytelenül jelölt

4.7. Észtország

A korlátozott pénzügyi erőforrások miatt Észtországban 2014-ben nem végeztek ellenőrzést a termékértékesítési fázisban.

4.8. Írország: Minták száma: 81

		Minták száma: 81			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcsök és az ezekből készült termékek	Bogyós gyümölcsök	8	0	0	EN 1788 EN 13751
	Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcs	4	0	0	EN 1788 EN 13751
	Gyümölcs (szárított)	1	0	0	EN 1788 EN 13751
	Magvak	2	0	0	EN 1788 EN 13751
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	19	0	0	EN 1788 EN 13751
	Tea	8	0	0	EN 1788 EN 13751
Egyéb	Különleges táplálkozási célokra szánt élelmiszerek	6	0	0	EN 1788 EN 13751
	Étrend-kiegészítők	32	0	1*	EN 1788 EN 13751
Összesen:		**80**	**0**	**1**	
A vizsgált minták összesen (%):		**98,8 %**	**0,0 %**	**1,2 %**	

* helytelenül jelölt

4.9. Görögország

Görögországban a termékértékesítési szakaszban nem végeztek ellenőrzést 2014-ben, mert a korábbi ellenőrzések során nem találtak a szabályoknak meg nem felelő termékeket. 2015-re 10 mintából (fűszernövények és fűszerek) álló ellenőrzési programot terveznek.

4.10. Spanyolország. Minták száma: 204

		Minták száma: 204			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcsök és az ezekből készült termékek	Gyümölcs (szárított)	18	0	0	EN 13708
	Gombák vagy gombából készült termékek (szárított)	10	0	0	EN 1788 EN 13751
	Diófélék	11	0	0	EN 1787
	Olajos magvak	15	0	0	EN 1788 EN 13751
	Zöldségek és zöldségtermékek (szárított)	14	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
Halak, rákok, kagylók és a belőlük készült termékek	Rákok, kagylók, kékkagylók és egyéb vízi állatok (beleértve a belőlük készült termékeket)	20	0	0	EN 1786
	Halak és halból készült termékek	8	0	0	EN 1786
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	39	0	0	EN 13751
	Gyógyteák / Forrázatok	13	0	0	EN 13751
	Fűszernövények és fűszerek (friss)	52	0	0	EN 1787 EN 13751
Hús és húskészítmények	Baromfihús	4	0	0	EN 1786
Összesen:		**204**	**0**	**0**	
A vizsgált minták összesen (%):		**100,0 %**	**0,0 %**	**0,0 %**	

4.11. Franciaország. Minták száma: 178

		Minták száma: 178			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcsök és az ezekből készült termékek	Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcs	46	0	0	EN 1787
	Egyéb	8	0	0	EN 1788
Halak, rákok, kagylók és a belőlük készült termékek	Rákok, kagylók, kékkagylók és egyéb vízi állatok (beleértve a belőlük készült termékeket)	19	0	0	EN 1786
	Halak és halból készült termékek	1	0	2*	EN 1786
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	45	0	0	EN 1788
Hús és húskészítmények	Békacomb	9	0	0	EN 1786
	Hús és húskészítmények	46	0	2**	EN 1784
Összesen:		**174**	**0**	**4**	
A vizsgált minták összesen (%):		**97,8 %**	**0,0 %**	**2,2 %**	

* a besugárzás nem megengedett
** helytelenül jelölt

4.12. Olaszország. Minták száma: 552

		Minták száma: 552			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcsök és az ezekből készült termékek	Szárított fűszerek	119	6	0	EN 13708 EN 13784 EN 1788 EN 13783 EN 1787 EN 13751
	Szárított paradicsom	1	0	0	EN 1788
	Gyümölcs (szárított)	9	0	0	EN 13708 EN 1788 EN 1787
	Gyümölcs (friss)	3	0	0	EN 13708 EN 13751
	Fokhagyma	14	0	0	EN 13784 EN 1788 EN 1787 EN 13751

	Gombák vagy gombából készült termékek (szárított)	16	0	2*	EN 13708 EN 13784 EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Diófélék	13	0	0	EN 13784 EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Olajos magvak	3	0	0	EN 1787 EN 13751
	Vöröshagyma	11	0	0	EN 1788 EN 13783 EN 13751
	Egyéb (kristályosított gyömbér, paradicsompüré, édesburgonyapor, mogyoróliszt)	4	0	0	EN 13784 EN 1788
	Burgonya	18	0	0	EN 1788 EN 13751
	Hüvelyesek	13	0	0	EN 1788 EN 13751
	Rizs	2	0	0	EN 1788
	Magvak	2	0	0	EN 13751
	Salotta/mogyoróhagyma	1	0	0	EN 13751
	Tea	8	0	0	EN 1788 EN 13783 EN 1787
Halak, rákok, kagylók és a belőlük készült termékek	Kagylók (nincs meghatározva)	5	0	0	EN 1788 EN 13751
	Lábasfejűek (nincs meghatározva)	8	1	0	EN 13784 EN 1786 EN 1788
	Vénuszkagyló félék	9	0	0	EN 13751
	Tarisznyarákok	1	0	0	EN 13751
	Rákok	13	0	0	EN 1788 EN 13751
	Rákfélék	5	0	0	EN 1788 EN 1785 EN 13751
	Halak és halból készült termékek	33	1	0	EN 13784 EN 1786 EN 1785 EN 13751
	Éti kagyló	13	0	0	EN 13784 EN 1786 EN 1788 EN 13751
	Valódi kalmárok m.n.j.	5	0	0	EN 1788 EN 13751
	Egyéb	12	0	0	EN 1788

	Fűrészes garnélarák	11	0	0	EN 1788 EN 13751
	Fésűkagyló	1	0	0	EN 1788
	Garnélarák	21	0	0	EN 1788 EN 1785 EN 13751
	Tintahal	10	0	0	EN 1788
Hús és húskészítmények	Békacomb	11	0	4***	EN 13784 EN 1786 EN 1785
	Hús és húskészítmények	5	0	0	EN 13784 EN 1786
	Hús (kivéve a baromfi- és a vadhúst)	49	0	0	EN 13784 EN 1786 EN 1785
	Hús, belsőségek, húskészítmények	1	0	0	EN 1785
	Baromfihús	44	0	0	EN 13784 EN 1786 EN 1785
Egyéb	Élelmiszer-adalékanyag	1	0	0	EN 1788
	Étrend-kiegészítők	1	0	0	EN 1788
	Étrend-kiegészítő összetevőjének szánt, növényi eredetű nyersanyag	34	2	3**	EN 1788 EN 13751
	Szószok (elkészített)	3	0	0	EN 1788
Összesen:		**533**	**10**	**9**	
A vizsgált minták összesen (%):		**96,6 %**	**1,8 %**	**1,6 %**	

* helytelenül jelölt
** helytelenül jelölt és/vagy nem megengedett besugárzás
*** helytelenül jelölt és/vagy uniós engedéllyel nem rendelkező létesítményben végzett besugárzás

4.13. Ciprus

Ionizáló sugárzás vizsgálatára alkalmas laboratórium hiányában Cipruson 2014-ben nem végeztek ellenőrzést a termékértékesítési fázisban.

4.14. Lettország. Minták száma: 14

		Minták száma: 14			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	3	0	0	EN 1788
Egyéb	Étrend-kiegészítők	9	0	2*	EN 1788
Összesen:		**12**	**0**	**2**	
A vizsgált minták összesen (%):		**85,7 %**	**0,0 %**	**14,3 %**	

* a besugárzás nem megengedett

4.15. Litvánia. Minták száma: 59

		Minták száma: 59			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	5	0	0	EN 13783
	Tea	7	0	0	EN 13783
Egyéb	Étrend-kiegészítők	47	0	0	EN 13783
Összesen:		**59**	**0**	**0**	
A vizsgált minták összesen (%):		**100,0 %**	**0,0 %**	**0,0 %**	

4.16. Luxemburg. Minták száma: 11

		Minták száma: 11			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Egyéb	Étrend-kiegészítők	8	1	2*	EN 1788
Összesen:		**8**	**1**	**2**	
A vizsgált minták összesen (%):		**72,7 %**	**9,1 %**	**18,2 %**	

* a besugárzás nem megengedett

4.17. Magyarország. Minták száma: 128

		Minták száma: 128			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	125	0	3*	EN 1788
Összesen:		**125**	**0**	**3**	
A vizsgált minták összesen (%):		**97,7 %**	**0,0 %**	**2,3 %**	

* helytelenül jelölt

4.18. Málta. Minták száma: 30

		Minták száma: 30			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcsök és az ezekből készült termékek	Zöldségek és zöldségtermékek (szárított)	1	0	0	EN 13751
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	21	4	4*	EN 1788 EN 13751

Összesen:	**22**	**4**	**4**	
A vizsgált minták összesen (%):	**73,3 %**	**13,3 %**	**13,3 %**	

* helytelenül jelölt

4.19. Hollandia. Minták száma: 88

		Minták száma: 88			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcsök és az ezekből készült termékek	Gyümölcs	9	0	0	EN 1788 EN 13751
	Magvak és magvakból készült termékek	13	0	0	EN 1788 EN 13751
	Diófélék és magvak	7	0	0	EN 1788 EN 13751
	Zöldségek és zöldségtermékek	8	0	0	EN 1788 EN 13751
Halak, rákok, kagylók és a belőlük készült termékek	Garnélarák	13	0	0	EN 1788 EN 13751
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	15	0	0	EN 1788 EN 13751
Egyéb	Sütőipari termékek	1	0	0	EN 1788 EN 13751
	Vad és baromfi	9	0	0	EN 1788 EN 13751
	Leves, chips stb.	12	0	0	EN 1788 EN 13751
	Különleges élelmiszer	1	0	0	EN 1788 EN 13751
Összesen:		**88**	**0**	**0**	
A vizsgált minták összesen (%):		**100,0 %**	**0,0 %**	**0,0 %**	

4.20. Ausztria. Minták száma: 64

		Minták száma: 64			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcsök és az ezekből készült termékek	Gyümölcs (szárított)	33	0	0	EN 13708
	Diófélék	31	0	0	EN 1787
Összesen:		**64**	**0**	**0**	
A vizsgált minták összesen (%):		**100,0 %**	**0,0 %**	**0,0 %**	

4.21. Lengyelország. Minták száma: 377

		Minták száma: 377			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcsök és az ezekből készült termékek	Gyümölcs (szárított)	5	0	0	EN 1788
	Gyümölcs (friss)	3	0	0	EN 1788
	Gyümölcs (trópusi)	7	0	0	EN 1784
	Fokhagyma	16	0	0	EN 1788
	Gomba (friss)	4	0	0	EN 1788
	Gombák vagy gombából készült termékek (szárított)	5	0	0	EN 1788
	Diófélék	33	0	0	EN 1787
	Vöröshagyma	1	0	0	EN 1788
	Burgonya	1	0	0	EN 1788
	Hüvelyesek	2	0	0	EN 1788
	Zöldségek és zöldségtermékek (szárított)	4	0	0	EN 1788
	Zöldségek (friss)	3	0	0	EN 1788
Halak, rákok, kagylók és a belőlük készült termékek	Rákfélék és puhatestűek (fagyasztott)	1	0	0	EN 1788
	Rákok, kagylók, kékkagylók és egyéb vízi állatok (beleértve a belőlük készült termékeket)	2	0	0	EN 1786
	Halak és halból készült termékek	10	0	0	EN 1786; EN 1788
	Garnélarák és snackek (sült)	1	0	0	EN 13751
	Garnélarák	7	0	0	EN 1788; EN 13751
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	98	0	0	EN 1788; EN 13751
	Gyógyteák / Forrázatok	5	0	0	EN 1788; EN 13751
	Egyéb	3	0	0	EN 1788; EN 13751
	Tea	18	0	0	EN 1788; EN 13751

Hús és húskészítmények	Hús	13	0	0	EN 1784; EN 1786
	Hús és húskészítmények	2	0	0	EN 1784; EN 1786
	Hús (kivéve a baromfi- és a vadhúst)	4	0	0	EN 1784; EN 1786
	Hús (különböző szárnyasok, kenguru, nyúl)	1	0	0	EN 1784
	Hús, belsőségek, húskészítmények	2	0	0	EN 1784; EN 1786
	Baromfihús	12	0	0	EN 1784; EN 1786
Tej és tejtermékek	Sajt (fűszereket/fűszernövényeket tartalmazó)	36	0	1*	EN 1788
	Sajt (túró)	8	0	0	EN 1788
	Sajt (érlelt)	3	0	0	EN 1788
Egyéb	Kakaó	4	0	0	EN 1788
	Különleges táplálkozási célokra szánt élelmiszerek	11	1	0	EN 1788; EN 13751
	Étrend-kiegészítők	17	1	2**	EN 1788; EN 13751
	Készételek	3	0	0	EN 1788
	Egyéb	6	0	0	EN 1788; EN 13751
	Levesek és mártások (szárított)	19	0	0	EN 1788
	Leves	2	0	0	EN 1788
Összesen:		**372**	**2**	**3**	
A vizsgált minták összesen (%):		**98,7 %**	**0,5 %**	**0,8 %**	

* a besugárzás nem megengedett
** helytelenül jelölt, nem megengedett besugárzás

4.22. Portugália. Minták száma: 11

		Minták száma: 11			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcsök és az ezekből készült termékek	Gabonatermékek	1	0	0	EN 13751
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	2	0	0	EN 13751
	Gyógyteák / Forrázatok	1	0	0	EN 13751

	Tea	1	0	0	EN 13751
Egyéb	Étrend-kiegészítők	4	0	0	EN 13751
	Egyéb	1	0	0	EN 13751
	Levesek és mártások (szárított)	1	0	0	EN 13751
Összesen:		**11**	**0**	**0**	
A vizsgált minták összesen (%):		**100,0 %**	**0,0 %**	**0,0 %**	

* a besugárzás nem megengedett

4.23. Románia. Minták száma: 243

		Minták száma: 243			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcsök és az ezekből készült termékek	Gyümölcs (szárított)	1	0	0	EN 13751
	Olajos magvak	1	0	0	EN 13751
	Zöldségek és zöldségtermékek (szárított)	22	0	0	EN 13751
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	147	1	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Gyógyteák / Forrázatok	9	0	0	EN 13751
	Tea	12	0	0	EN 13751
Egyéb	Étrend-kiegészítők	6	0	1*	EN 1788 EN 13751 EN 1787
	Egyéb	42	0	1**	EN 13751
Összesen:		**240**	**1**	**2**	
A vizsgált minták összesen (%):		**98,8 %**	**0,4 %**	**0,8 %**	

* a besugárzás nem megengedett
** uniós engedéllyel nem rendelkező létesítményben végzett besugárzás

4.24. Szlovénia. Minták száma: 19

		Minták száma: 19			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcsök és az ezekből készült termékek	Fokhagyma	2	0	0	EN 13751
	Zöldségek és zöldségtermékek (szárított)	5	0	0	EN 1788 EN 13751
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	2	0	0	EN 13751
	Egyéb	1	0	0	EN 13751
	Tea	5	0	0	EN 1788

					EN 13751
Hús és húskészítmények	Békacomb	2	0	0	EN 1786
Egyéb	Levesek és mártások (szárított)	0	2	0	EN 1788
Összesen:		**17**	**2**	**0**	
A vizsgált minták összesen (%):		**89,5 %**	**10,5 %**	**0,0 %**	

4.25. Szlovákia. Minták száma: 24

		Minták száma: 24			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcsök és az ezekből készült termékek	Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcs	2	0	0	EN 1784
	Gyümölcs (szárított)	1	0	0	EN 1784
	Diófélék	13	0	0	EN 1784
	Olajos magvak	1	0	0	EN 1784
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	5	0	0	EN 1788
Tej és tejtermékek	Sajt (fűszereket/fűszernövényeket tartalmazó)	1	0	0	EN 1784
	Sajt (érlelt)	1	0	0	EN 1784
Összesen:		**24**	**0**	**0**	
A vizsgált minták összesen (%):		**100,0 %**	**0,0 %**	**0,0 %**	

4.27. Finnország. Minták száma: 289

		Minták száma: 289			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcsök és az ezekből készült termékek	Bogyós gyümölcsök	4	2	0	EN 13751
	Bogyós gyümölcsökből készült termékek	2	0	0	EN 13751
	Gabonatermékek	5	0	0	EN 13751
	Szárított gyökérből készült termékek	5	0	0	EN 13751
	Gyümölcs (szárított)	1	0	0	EN 13751
	Gombák vagy gombából készült termékek (szárított)	4	0	1*	EN 13751
	Diófélékből készült termékek	1	0	0	EN 13751
	Tengeri moszatból készült termékek	7	0	0	EN 13751
	Magvak	7	0	0	EN 13751

	Zöldségek és zöldségtermékek (szárított)	14	0	2*	EN 13751
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	118	2	3**	EN 13751
	Gyógyteák / Forrázatok	11	0	0	EN 13751
	Tea	33	0	0	EN 13751
Egyéb	Italösszetevő	3	0	0	EN 13751
	Kakaókészítmény	1	0	0	EN 13751
	Zsírkészítmény	1	0	0	EN 13751
	Különleges táplálkozási célokra szánt élelmiszerek	5	0	1*	EN 13751
	Étrend-kiegészítők	36	2	1*	EN 13751
	Méz és egyéb méhészeti termékek	1	0	0	EN 13751
	Készételek	8	0	0	EN 13751
	Fehérjekészítmény	1	0	0	EN 13751
	Levesek és mártások (szárított)	2	0	1*	EN 13751
	Snackek	3	0	1*	EN 13751
Összesen:		**273**	**6**	**10**	
A vizsgált minták összesen (%):		**94,5 %**	**2,1 %**	**3,5 %**	

* a besugárzás nem megengedett

** helytelenül jelölt, uniós engedéllyel nem rendelkező létesítményben végzett besugárzás

4.28. Svédország

Munkaerő-korlátozások miatt 2014-ben nem került sor minták elemzésére.

4.29. Egyesült Királyság. Minták száma: 50

		Minták száma: 50			
Élelmiszer-kategória	**Termékértékesítési fázisban vizsgált élelmiszerek**	**Megfelel**	**Nem értelmezhető eredmény**	**Nem felel meg**	**Alkalmazott CEN-módszer**
Gabonafélék, magvak, zöldségek és gyümölcsök és az ezekből készült termékek	Instant metélt	17	1	1*	EN 1788 EN 13751
Halak, rákok, kagylók és a belőlük készült termékek	Rákfélék és puhatestűek (fagyasztott)	1	0	0	EN 13751
Fűszernövények és fűszerek	Aromás növények, fűszerek és növényi ízesítők (szárított)	26	0	3*	EN 1788 EN 13751
	Gyömbér (eltéve)	1	0	0	EN 13751
Összesen:		**45**	**1**	**4**	

A vizsgált minták összesen (%):	**90,0 %**	**2,0 %**	**8,0 %**	

* helytelenül jelölt, uniós engedéllyel nem rendelkező létesítményben végzett besugárzás

4.30. Norvégia

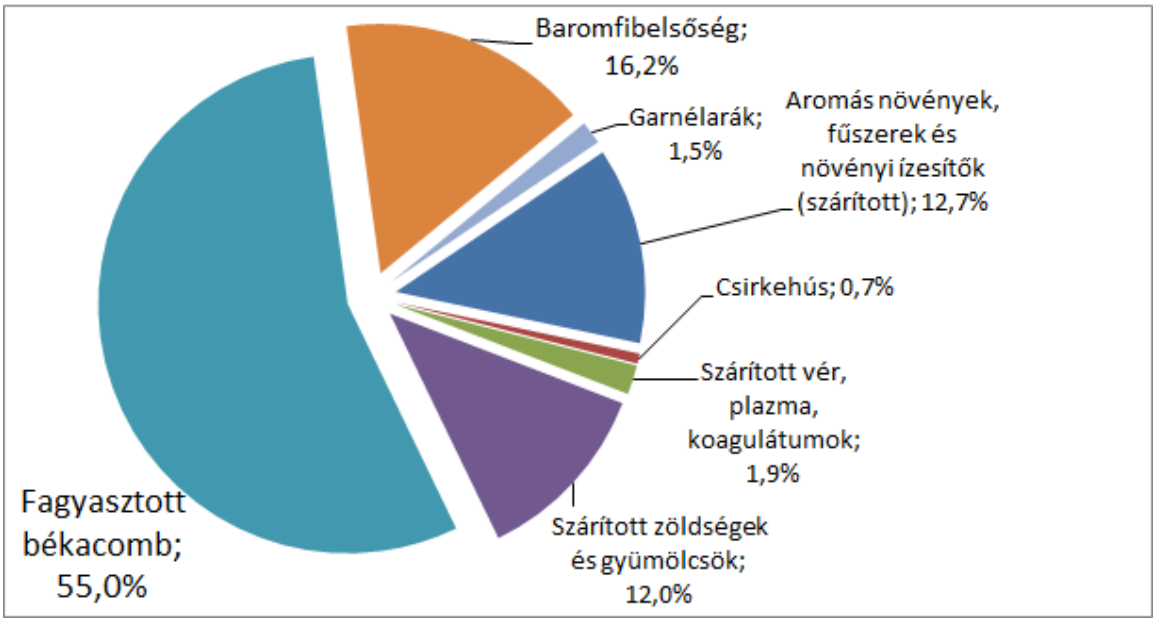
Ionizáló sugárzás vizsgálatára alkalmas laboratórium hiányában Norvégiában 2014-ben nem végeztek ellenőrzést a termékértékesítési fázisban.

5. ÖSSZEFOGLALÁS

E jelentés a 2014. január 1-je és december 31-e közötti időszakra vonatkozik. Azon információk alapján lett összeállítva, amelyeket 27 tagállam küldött meg a Bizottságnak. Horvátország nem nyújtott be adatokat a 2014. évre vonatkozóan.

2014-ben 13 tagállamban 25 engedélyezett, besugárzást végző létesítmény működött az 1999/2/EK irányelv 7. cikke (2) bekezdésének megfelelően. Egyetlen engedélyezett létesítmény bezárására sem került sor. Norvégia adatokat nyújtott be a 2014-ben besugárzott élelmiszer mennyiségéről.

A tagállamokban **5543,3 tonna** összmennyiségű terméket kezeltek ionizáló sugárzással, amelyek 84 %-át két tagállamban sugározták be: Belgiumban (59 %) és Hollandiában (24 %). A besugárzott termékkategóriákon belül a két legnagyobb csoportot a békacomb (55 %) és a baromfibelsőség (16,2 %) alkotta. Az EU-ban besugárzott termékek összmennyisége az előző évekhez képest fokozatos csökkenést mutat. 2013-ban 6876 tonna élelmiszert kezeltek sugárzással (a 2013. évhez viszonyítva 19 %-os csökkenés 2014-ben), míg 2012-ben 7972 tonnát (a 2012. évhez képest 14 %-os csökkenés 2013-ban).

27 tagállam nyújtott be információt a termékek értékesítési fázisában elvégzett vizsgálatokat illetően. 2014-ben hat tagállam, valamint Norvégia nem végzett analitikai ellenőrzést a termékértékesítési szakaszban.

21 tagállamban összesen **5779** mintát vizsgáltak meg 2014-ben. **Három** tagállam adta a minták 71,7 %-át (Németország: 55,6 %, Olaszország: 9,6 %, Hollandia: 6,5 %; 2013-ban: Németország: 50,5 %, Olaszország: 9,7 %, Hollandia: 6,3 %). Németország továbbra is első hely áll az élelmiszertermékek értékesítési fázisában elvégzett ellenőrzésekben. 5646 minta (97,7 %) megfelelt az 1999/2/EK irányelvben foglalt rendelkezéseknek, 73 minta (1,3 %) nem felelt meg, és 59 minta (1,0 %) vizsgálata nem adott értelmezhető eredményt. A vizsgált minták meg nem felelésének két fő oka az előző évekhez hasonlóan a helytelen jelölés és a tiltott besugárzás volt; a megfelelés hiányának oka az is lehetett, hogy a besugárzást uniós engedéllyel nem rendelkező létesítményben végezték. A

megfelelés hiányának oka minden, az egyes tagállamokban elvégzett vizsgálatot tartalmazó táblázatban fel van tüntetve.